

1963-2013, 50 år for å fremme gode lydmiljøer

Oslo 8.1.2015

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
postmottak@kmd.dep.no

HØRINGSUTTALELSE: HØRINGSNOTAT - FORENKLINGER I PLANDELEN AV PLAN- OG BYGNINGSLOVEN MV.

Det bebygde miljøet er vårt felles bo- og oppvekstmiljø og kan være avgjørende for vår helse og livskvalitet. Norge har et lovverk for planlegging som forsøker å sikre kvalitet i utviklingen av det bebygde miljøet. Formålet i Lov om planlegging og byggesaksbehandling § 1-1. krever et grundig planleggingsarbeid med langsiktige mål:

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Høringsnotatet viser til begrunnelsene for forenklingsarbeidet: redusere tids- og ressursbruken for den offentlige forvaltningen, øke utbyggingstempoet og styrke lokal selvstyre. Spørsmålet blir om formålet til forenklingendringene i seg selv er i strid med lovens formål, eller iallfall til hinder for oppnåelse av formålene.

Foreningens kommentarer til forslagene til lovendringer:

Lovforslag § 12-8 (Kap. 1.5, side 25)

Det er kritisk å sikre kommunale, regionale og nasjonale mål så tidlig som mulig i de enkelte område- og reguleringsplaner. Derfor foreslås at følgende også legges inn i § 12-8 første ledd:

...Kommune kan gi råd om hvordan planen bør utarbeides, og skal bistå med informasjon om og forventninger til bomiljøkvaliteter, helse, miljø og sikkerhet til planarbeidet...

Lovforslag § 12-14 (Kap. 3.5, side 36)

Endringsforslagene til § 12-14 og §19-2 (se nedenfor) har som hensikt å gjør den subjektive vurderingen i henhold til loven enda mer fleksibel og subjektiv. Begge paragrafene i loven gir tilgang til unngåelse av vanlig planprosess, og blant annet neglisjerer medvirkning fra mulige berørte parter. Hvis hensikten er faktisk å begrense behov for dispensasjoner under § 19-2, kan vi ikke se behovet for endringen til § 19-2.

Lovforslag § 19-1 og § 19-2 (Kap. 4.5, side 45)

Det er vanskelig å forstå hensikten med endringsforslaget. Hvis lovendringen til § 12-14 vedtas, bør det ikke være behov for endringer i denne paragrafen. Dispensasjoner bør være ytterst sjeldne ettersom de nesten bestandig vil være i strid med lov, forskrift, planretningslinjer og statlige vedtak om nasjonale mål. Hvis en mindre vesentlig planendring ikke er strid med lovens formål, bør det kunne tas som planendring under § 12-14, ellers kan det anses som forsøk å unngå vanlig planprosess. Det er vanskelig å forstå hvilke samfunnshensyn som kan veie tyngre enn langsiktig planlegging, sikring av fremtidige generasjoners helse, miljø og sikkerhet og den lovpåbudte muligheten for medvirkning.

1963-2013, 50 år for å fremme gode lydmiljøer

Lovforslag § 19-1

Foreningen foreslår følgende endring:

Statlige og regionale myndigheter, hvis saksområde blir direkte berørt, *skal uttale seg om nasjonale og regionale interesser og konsekvenser for oppnåelse av statlige vedtak og nasjonale mål* før det gis dispensasjon...

Lovforslag § 19-2

Foreningen mener at tredje og fjerde ledd i loven ikke skal oppheves! Disse leddene er skrevet som en sikring for at dispensasjoner ikke kan forekomme i strid med nasjonale mål, og for å gi klare kriterier for de få samfunnshensyn som kan veie tyngre enn eksisterende plan. Hvordan skal de vedtatte nasjonale målene oppnås når det ikke sikres mulighet for overstyring av lokale beslutninger om dispensasjon?

Lovforslag § 7-2 (Kap. 6.5, side 53)

Det er kun gjennom regionale planer at de vedtatte nasjonale mål for miljø kan samordnes og oppnås. Regjeringen har et klart ansvar for den regionale utviklingen, både for finansiering av infrastrukturen og annen statlig investering, og ikke minst sikring av et godt bo- og oppvekstmiljø for befolkningen. Det kommunale selvstyre skal forekomme innenfor rammene vedtatt av staten, ikke i strid med dem, og dette kan kun sikres gjennom godkjenningsordningen (§ 7-2 andre ledd). Foreningen viser til forarbeidet til loven, Ot.prp. nr. 32, side 199:

For at plattformen for regionale statsetaters medvirkning skal være avklart, fastlegger andre ledd at den regionale planstrategien skal godkjennes av Kongen. Ved godkjenningen tar Regjeringen stilling til strategien og de merknader som måtte være framsatt av regionale statsorganer i høringsfasen. Dersom Regjeringen ikke finner grunnlag for å følge opp merknaden fra et regionalt statsorgan, skal dette legges til grunn for statsorganets videre samarbeid med den regionale planmyndigheten. Regjeringen kan på grunnlag av merknader, eller på eget initiativ, foreta endringer i strategien.

Vi mener at Regjeringen skal ta ansvar for den langsiktige regionale utviklingen ved å måtte godkjenne de regionale planstrategiene, ingen delegering til kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statens deltakelse i planprosessen sikrer ikke at den endelige, vedtatte planstrategien overholder statens føringer, og innvendinger til de enkelte planene senere i planprosessen bør være unødvendig hvis samordningen og godkjenningen lykkes. Vår fremtidige livskvalitet avgjøres gjennom regional planlegging, og derfor må § 7-2 andre ledd ikke oppheves men heller benyttes, sammen med en styrking av fylkesmennenes rolle, til å sikre befolkningens helse, miljø og sikkerhet.

Begrunnelsene for forenklingene i høringsnotatet representerer kortsiktige mål: mindre ressursbruk og raskere fremdrift. Disse målene bør veies mot blant annet den årlige helsekostnad på ca 100 milliarder kroner, påført staten fra støy- og luftforurensning, og den fullstendige mangelen på oppnåelse av vedtatte nasjonale mål. Regjeringen må ta ansvar for den langsiktige planleggingen påkrevd i lovformålet, uansett kortsiktige hensyn.

Ulf Winther
sign.
generalsekretær

Steven Gersh
sign.
rådgiver